

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
TALLINNA KOLLEDŽ

MAASTIKUARHITEKTUUR

Felika Nelis

KURESSAARE SMUULI LINNAOSA ELAMUKVARTALI
ÕUEALA KUJUNDUSPROJEKT

Lõputöö

Juhendaja: Tiina Tuulik, arh
Kaasjuhendaja: Kristi Grišakov, MsC

Tallinn 2016

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	4
1. LÄHTEÜLESANNE.....	5
1.2 Elurikkuse olemus linnaruumis.....	7
2. METODOLOOGIA.....	9
3. TEOREETILINE ALUS.....	10
3.1. Rajoonide kujunemise ajalooline tagapõhi.....	10
3.2. Korterühistute koostöö omavahel ja elanike vahel Lenz rajooni näitel.....	12
4. ALA KIRJELDUS JA ANALÜÜSID.....	14
4.1. Piirkonna ajalugu.....	14
4.2. Hetkeolukord.....	14
4.3. Maastiku analüüs.....	16
4.4. Küsitluse analüüs.....	17
4.5. Seos kontaktvööndiga.....	18
5. KONTSEPTSIOON.....	20
6. PROJEKTI LAHENDUS.....	21
6.1. Üldlahendus.....	21
6.2. Haljastus.....	22
6.3. Mänguväljak ja noorte ala.....	22
6.4. Puhkeala ja piknikuplats.....	24
6.5. Parkimine.....	24
6.6. Teedevõrk.....	24
6.7. Valgustus.....	25
6.8. Inventar.....	25
KOKKUVÕTE.....	26
VIIDATUD KIRJANDUS.....	27
Kasutatud materjal.....	28

LISAD.....	30
Lisa 1. Ajaloolised kaardid.....	30
Lisa 2. Skeemid.....	31
Lisa 3. Olemasolev olukord.....	33
Lisa 4. Dendroloogia.....	34
Lisa 5. Taimmaterjal.....	39
Lisa 6. Mänguväljaku tootevalik.....	42
Lisa 7. Kantendid.....	45
Lisa 8. Valgustid.....	46
Lisa 9. Virgestusala elemendid.....	47
Lisa 10. Inventari valik.....	49
SUMMARY.....	50
AUTORIDEKLARATSIOON.....	51
GRAAFILINE MATERJAL.....	52

SISSEJUHATUS

Smuuli on Kuressaare linnas paiknev linnaosa, Saaremaal. Kuressaares olev elamurajoon hakkas kujunema 1960. aastate lõpus tollase nimega Nurme tänava piirkonda linna põhjaserva, tollase Kingissepa Keskkooli lähedusse.¹ Peagi nimetati Nurme tänav ümber Juhan Smuuli nimeliseks, mille järgi sai ka elamurajoon nime. Elamurajoon ehitati välja 1980. aastateks ning oli Kuressaare linna (sel ajal veel Kingissepa linna nime kandev) üks eeskujulikuma infrastruktuuriga. Olemas oli lasteaed, toidukauplus „Tooma“ ja keskkooli kõrval saun koos baariga. Rajoonis oli olemas kõik esmaseid vajadusi rahuldav - mänguväljak, maja ees parkimine, pood, kool, lasteaed ja meelelahutus. Tänapäevaks aga on Smuuli linnaosa välisilme jäänud seisma Nõukogude aega.

Käesoleva töö eesmärgiks on pakkuda elukeskkonda uuendav kujundus mõeldes elanike vajadustele. Eesmärgiks on leida ning uurida korteriühistute koostöö võimalusi pakkumaks parim keskkond ümbruskonnale, samas säilitades elurikkus ning olemasolev ökoloogiline tasakaal. Töö eesmärgiks on pakkuda sealsetele elanikele rohkem väljasveetmise võimalusi, huvipakkuvaid tegevusi igale generatsioonile arvestades nende iseärasusi. Inimeste huvi hoiab üleval uudsus, tegevuste varieerumine ja valikuvõimalused.

Antud projektala on valituks osutunud seetõttu, et autor on selles kvartalis üles kasvanud ning see on tema lapsepõlvkodu. Teema lahendus on oluline ning kvartali arendus südamelähedane. Õueala iga element on tuttav, oma tähenduse ning oma ajalooga.

¹ Wikipedia, Smuuli. [WWW] <https://et.wikipedia.org/wiki/Smuuli>, 05.02.2016

1. LÄHTEÜLESANNE

Smuuli linnaosa asub Kuressaare linnas, põhjapoolsel alal, Saaremaal. Käesolev töö käsitleb Smuuli linnaosa ühe elamukvartali õueala, mida kolmelt poolt piiravad J. Smuuli, Tehnika ja Pikk tänav ning ühelt poolt Pika tänava ja Tehnika tänava vahel olev tööstushoonete ala.

Töö eesmärgiks on koostada maastikukujunduse projekt Smuuli linnaosa elamukvartali õuealale. Kujundusel on arvesse võetud kohalike korteriühistute arvamused olemasolevast olukorrast, erinevate vanusegruppide vajadused õues viibimisel. Projekti eesmärgiks on tuua hubasust korterelamute vahelisele alale erinevate maastikuruumide loomisega, reljefi ja haljastusega. Projekteeritaval alal vahavad tähelepanu mitmed probleemid - teede võrgustik, valgustus, parkimine, mänguväljakud.

Kuressaare elanikud hindavad stabiilsust ja jätkusuutlikkust ning sihipäraselt suunatud arengut. Seetõttu ei ole soovitatavad eriti suured ning järsud muutused, seda eriti vanalinna ja kesklinna piirkonnas. Valdav osa inimesi on oma füüsilise elukeskkonna muutuste suhtes piisavalt konservatiivsed, mistõttu väga radikaalsed ja uued arengud tuleks elanikele väga kaalutletult põhjendada.²

² Linnalabor, Ruumi tajumine ja kasutamine ning kohalikku identiteeti kajastavad väärtused, 2009-2010, http://www.kuressaare.ee/uus/public/Krs-Krma_uuringuraport_Linnalabor_mai2010.pdf, 14.04.2016

Antud projektlahenduse lõppeesmärgiks on luua mitmekesine maastikuruum, mis pakub avatud alal hubasust, erinevaid võimalusi väljas viibimiseks kõikidele vanusegruppidele. Lahendusega on vaja leida võtted ning viisid, kuidas muuta avar üksluine ala erilmeliseks ja kvaliteetseks elukeskkonnaks, seejuures arvesse võetud elurikkuse suurendamine ning ökoloogilise tasakaalu saavutamine.

1.2 Elurikkuse olemus linnaruumis

Elurikkuse (bioloogilise mitmekesisuse) moodustavad taime- ja loomaliigid ning muud eluvormid ja nende elupaigad. Elurikkus hõlmab geneetilist, liigilist ja ökosüsteemide mitmekesisust, mis on üheskoos elu aluseks Maal. (Praegu oleme tunnistajateks elurikkuse vähenemisele, millel on nii looduse kui ka inimese heaolu seisukohalt kaugeleulatuvad tagajärjed. Selle peamine põhjus on looduslike elupaikade muutumine ja hävimine.)

Kui rääkida loodusest linnakeskkonnas, siis esmalt meenuvad inimestele pargid, metsad ja kaitsealad. Kahtlemata on need paigad linnaelustikule olulised, kuid kaugelki mitte ainsad ja eraldiseisvatena püsivad. Linnad on elukeskkonnana väga heteroogeensed, mistõttu leidub siin arvukalt kooslusi erineva elupaiganõudlusega liikidele.³ Teadaolevalt on antud elamukvartal pesitsuspaigaks nahkhiirtele, käsitiivuliste.

Inimesel on loomulik vajadus viibida rohelusest ümbritsetud keskkonnas, selle puudumist tajub ta peagi miinusena. Linnataimestiku ökosüsteemiteenused: parandab õhukvaliteeti, vähendab müra, jahutab linna, vähendab soojussaare efekti, vähendab kasvuhoonegaase, kontrollib üleujutusi, parandab veekvaliteeti, loob elupaiku, esteetika, tervis, rekreatsioon, elukvaliteet, sotsiaalsus, tõstab linnakinnisvara väärtust, parandab ehitiste energisäästu.⁴

Lisaks võib linnataimestiku poolt pakutav bioloogiline mitmekesisus parandada ka kohaliku elujärge - vaheldusrikas loodus suurendab tihti piirkonna head mainet, aitab seda paremini turustada ning muuta kasutajatele atraktiivsemaks. Terviklike rohealade rahu ja vaikus ning seal

leiduvad sportimisvõimalused soodustavad vabas õhus lõõgastumist, parandades seal viibijate füüsilist ning vaimset tervist. Viibimist roheluse keskel saab samal ajal kasutada ka teadmiste parandamiseks loodusest ja keskkonnast tervikuna.⁵

3 M. Uustal, P. Kuldna, K. Peterson, Elurikas linn, linnaelustiku käsiräämat, Tallinn 2010, lk 12-15

4 M. Uustal, P. Kuldna, K. Peterson, Elurikas linn, linnaelustiku käsiräämat, Tallinn 2010, lk 12-15

5 Milline linn toob inimesed õue? (2014) Eesti Rahvusringhäälingu Teadusportaal. [WWW]

http://teadus.err.ee/v/uhe_minuti_loeng/64fe728a-0c62-4e5f-9867-20a5b3a00cb6, 13.05.2016

Linnahaljastus peab pakkuma inimesele võimalust lõõgastuda ja meeldivat keskkonda, teisalt peab see keskkond olema koduks paljudele looma- ja taimeliikidele.

Iga välisruumi kujundamisel on oluliseks maastikuarhitekti, arhitekti ning kliendi vaheline suhtlus. Kliendi tuleb veenda, et projektiala peab olema igas aspektis kvaliteetne. Siiski leidub projekte, kus klienti on väheselt nõustatud. Isegi ka kõige kallimate arhitektuursete hoonete ümber leidub lahendusi, kus ala on täielikult haljastatud. Paljud maastikuarhitektid omavad *'horror vacui'** sündroomi ja ülehaljastavad oma plaanid.⁶

6 Bund Deutcher Landschaftsarchitekten bdlA, Grüner wohnen. Green living, Germany 2011, lk 20-31

**Hirm või vastumeelsus kunstilises kompositsioonis jätta tühja ruumi.*

2. METODOLOOGIA

Projekti lahendamisel lähtusin Smuuli elamukvartali õueala väliruumi muutmist atraktiivseks erinevaid võimalusi pakkuvaks avalikuks ruumiks. Käesoleva töö koostamisel viisin läbi vaaltusi, küsitluse rajooni elanike seas, kaardianalüüsi ja dendroloogilise hinnangu. Läbi vaaltuste soovisin teada saada, kui palju kasutatakse õueala, mis suundadel liigutakse, mis eesmärkidel ollakse õuealas. Kaardianalüüsiga soovisin teada saada maastiku ajaloolist kujunemist. Lisaks tutvusin Kuressaare arengukavaga, erinevate Kuressaare linnas läbiviidud uuringutega ja Smuuli linnaosa käsitlevate artiklitega.

Küsitluse koostamisel lähtusin olemasolevate puuduste esiletõstmiseks suunavaid küsimusi. Küsitluse vormina kasutasin akneeti, mida jagasin korteriühistutele meili teel ja jagasin tuttavatele Smuuli elanikele. Tulemustest koostas tabeli. Küsitluse eesmärgiks on teada saada, millest sealsed elanikud kõige enam puudust tunnevad ja milline on üldine arvamus antud õueala arengusuundadest. Töötasin läbi olemasolevaid teadusmaterjale, tutvusin digitaalselt internetis leiduvate materjalidega. Kaardianalüüsil kasutasin maa-ameti GEO-portaali ning maastikuanalüüsil kasutasin lisaks E.M. Basihhina, L. Hansar Kuressaare linnaatlast.

Olemasoleva haljastuse seisundi hindamiseks viisin läbi dendroloogilise hindamise, mille käigus mõõtsin olemasolevate puude võra laiuse ja kõrguse, määrasin liigi ning tervisliku seisundi. Seejärel koostas tabeli ja dendroloogilise hinnangu plaani.

3. TEOREETILINE ALUS

3.1. Rajoonide kujunemise ajalooline tagapõhi

Nõukogude ajale on iseloomulik massiline hoonetekorpuse ehitamine, mis oli sellele ajale vastuoluline. Samas sealsamas peetakse selle aja unikaalseks nähtuseks. Peamiselt on Nõukogude aja ehitusestiili peetud inimkonna ajaloos monotoonseks tehiskeskonnaks, sümboliseerides üksikindiviidide allasurumist ja masendustunnet. Ehitusprogramm käivitati pärast Stalini aega, see oli suurim läbiviidud kaasaegse arhitektuuri areng ajaloos üle kogu maailma. Samal ajal mängis nõukogude massiline korpuste ehitus kolossaalset sotsiaalset rolli, pakkudes kümnetele miljonitele peredele oma korterit. See kujundas peaaegu kõigi Nõukogude kodanike kultuuri ja igapäevaelu.⁷

Peaaegu kogu Nõukogude perioodi jooksul oli linnades elukohtade puudus kriitiline võrreldes elanikkonna vajadustega. 20. sajandi Nõukogude Liidus toimus intensiivne industrialiseerumine ja linnastumine, mis avaldas suurt survet olemasolevale hoonestusele ning ei pööranud veel tähelepanu elanikkonnale eluaseme pakkumisele. Alles 1950ndate lõpus hakkas Nõukogude Liidu valitsus arendama hoonestuse juurde ehitamist. 1917. aastal elas 80% Venemaa elanikkonnast maal külades. Võrreldes 1990ndatega, moodustas sama protsent linna elanike arvu. Võrreldes muu maailmaga, oli see järsk muutus kõige drastilisem Venemaal.

Mujal maailmas kolisid inimesed maale elama vaesuse ja häda tõttu, samal ajal aga Nõukogude Liidu valitsus soodustas linnadesse liikumist oma ametlike industrialiseerumise kampaaniatega ning mõningal puhul sunniti inimesi linna kolima. 1920 - 1950ndatel aastatel märkimisväärne hulk Nõukogude perekondi elas kommunaalkorterites, paljud elasid veel halvemates tingimustes nagu barakkides või "ühiselamutes" (töötajate massiline eluase).

⁷ Autori tõlge, [WWW] http://www.dom-publishers.com/media/download/datenblatt/978-3-86922-329-2_Datenblatt.pdf, 09.05.2016

Paljudele peredele oli toa saamine kommunaalkorterites kui tõusutee algus, eriti kui nad sattusid kõige ihaldamatutesse linnadesse nagu Moskva või Leningrad.

1930ndatel aastatel oli Nõukogude Liidul elamupoliitika, mis nägi ette igale perele erakorteri. See suuremahuline ehitus algas aga alles 1950ndate aastate lõpus. Algas ulatuslik ehitamine, madala kvaliteediga betoon - paneelmajade ehitus leevendas elu kohtade puuduste olukorda mingil määral. 1980ndate aastatel ei olnud eesmärk veel täidetud, aga paneelehitiste projekt sai linnaruumi põhivormiks.⁸

19. sajandi teisele poolele on iseloomulik tööstuse, transpordi, kaubanduse ja põllumajanduse kiire areng. Selline protsesside kulg mõjutas eelkõige linnasid, põhjustades nende kiire kasvu. Olulist rolli Eesti asustusstruktuuri arengus mängis raudtee ehitamine: tunduvalt kiiremaks muutus linnade vaheline kauba ja inimeste liikumine ning jaamade ümber koondusid uued asulad, mis hiljem arenesid alevikeks ning linnadeks. Seevastu raudteest kaugemal paiknevate asulate rahvaarv vähenes. Raudtee arenguga tekkis ka linnadele arvestatav tagamaa, mis toetas suurte tööstuslinnade, nagu Narva ja Tallinn, teket. Linnades püüti säilitada feodalismiperioodist pärinevat töö- ja elukohtade kompaktsust: vabrikud ehitati linnade lähedusse ning tööstushoonete kõrvale rajati terved rajoonid tööliste eluasemeteks. Sellise planeerimissüsteemi alusel tekkisid terved uued linnaosad, kus vaheldusid tööstushooned, elurajoonid ja kommunaalhooned. Ebapiisava linnaplaneerimise tagajärjel muutusid linnade struktuurid märksa kaootilisemaks ning kaotasid terviklikkuse. Linnade südamesse ehitati kõrghoonestatud rajoonid.

Sotsialistlikus linnastumises mängis põhilist rolli tsentraalne planeerimine. Nõukogude perioodile on iseloomulik tööstusmahu hüppeline kasv, mis omakorda tõi kaasa väga kiire linnastumise: 1970. aastaks tõusis linnastumise protsent 70-ni. Keskaegsete linnade kõrvale tekkis uus rühm suurasulaid – industriaallinnu, millest suurima, Kohtla- Järve arengus mängis olulist rolli põlevkivitööstuse areng. Linnade kiire kasvu tõttu rajati nende servadesse masstoodanguna suuri elurajoone, nagu näiteks Lasnamäe Tallinnas või Annelinn Tartus. Linnade suureulatusliku laienemise tagajärjel saavutasid mitmed neist tänapäevase ulatuse. Tähtsaimaks asustusstruktuuri muutuseks võib pidada liitasulate teket: süsteemi tuumikuks on linnad, mille ümber koondus maa-asulatest koosnev tagamaa. Põllumajanduslik tootmine

8 Autori tõlge, [WWW] <http://kommunalka.colgate.edu/cfm/essays.cfm?ClipID=376>, 09.05.2016

riigistati ning talud koondati kolhoosidesse, mis tõi kaasa põllumajanduskeskuste tekke, kus ühismajandi ümbrusesse koondus ka elu- ja kommunaalhoonestik. Sellisel moel tekkis mitmel pool uusi alevikke ja alevaid.⁹

3.2. Korteriühistute koostöö omavahel ja elanike vahel Lenz rajooni näitel

Lenzsiedlung on ehitatud 1970ndatel ja 1980ndatel Eimsbütteli linnaossa Hamburgis. Antud asula ehitati kahes etapis läbi linnade laienemise missiooni "linnalisus läbi tiheduse". Majad olid ehitatud peaaegu eranditult sotsiaalkorteriteks ja sisaldavad peaaegu 1130 sotsiaalkorterit, millest enamuse on omanikuks Aktiengesellschaft Hamburgis.

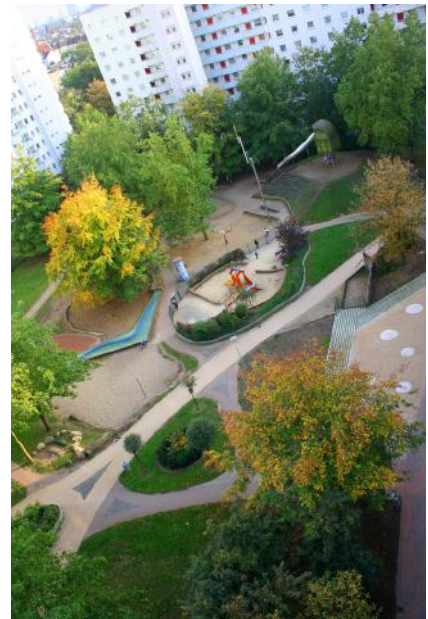
Lenzsiedlungis elab ligikaudu 3000 inimest, kellest umbes 30% on alla 18 aasta vanused ja 10% elanikest üle 65 vanused. Paljud asula elanikud on noored pered, 25- kuni 29-aastaseid on üle 60%.

Planeeritava maa-ala suuruseks on 36.600 m² ja tuleks kavandada ning ellu viia viis etappi. Planeerimise alguses, aastal 2000, oli vaieldamatult puudujääk hoonete ja välisruumi hoolduses ja ka investeringutes. 1970ndatel loodud mänguväljad, liikumise ja õues viibimise võimalused olid aegunud ning kulunud. Avatud ruumides vaheldus sünge mulje hoolimatusega ja sellega seoses oli rajoonil ning kogu linnaosal Hambrugi linnas halb maine. See omakorda avaldab mõju nooremates elanikes, on täheldatud nendepoolset agresiooni ümbruskonna suhtes, samuti olid nad vastuvõtlikumad vandalismile.

Potentsiaaliks aga olid head infrastruktuuri ühendused läbi metroterminali lähedal asuva linnaosa tuumaga, kõrvalasuva rahvamaja olemasolevad sotsiaalsed võimalused ja roheline hoovi ning ümbritseva avatud ala ruumilise võimalused.

⁹ Wikipedia, [WWW] https://et.wikipedia.org/wiki/Eesti_asustus, 09.05.2016

Outside! maastikuarhitektid hakkasid planeerima ja otsima võimalusi lahendamaks avatud ruume ümber kõrghoonete. See põhjapoolsem ala, mille pindala on umbes 4.200m², peetakse vanemate elanike poolt kasutatavaks. Lepiti kokku, et ala kujundus võtaks suuna hoovi kujunduse poole, tuleb juba kogutud tõendeid aktiveerida ja kaasata elanikud osalema kujunduse protsessides. Järgmise meetmena võeti ette lõunapoolne hoov, mida võib seda võtta kui mängude tuba ja puhkeruumina. Siia kujundati mitmekülgsed ja stimuleerivad mänguväljakud, kuhu olid loodud ühised mänguväljakud vanematele lastele ning tarastatud alad, mis on kohandatud kasutamiseks väikelastele ja nende hooldajatele.

Erinevate alade vahel harmoonia saavutamiseks lahendati kujundus elava ja liikuva topograafiaga, arvestades sealjuures teiste harjumusi ja vajadusi. Mänguväljakute pinnad olid kaetud erivärviliste multikummidega, reljeefsust lisati betoonist valatud mükudega. Samaaegselt välisruumi renoveerimisega, aastatel 2001- 2005 moderniseeriti hooneid ja toodi välisruumi uut energiat. Järgemööda võeti ette sissepääsu alad ja terrassid ning elanike aiad.

Koostöös City of Hamburg, rajooni edelapoolne juurdepääs kuulutati külalislahkeks piirkonnaks. Juurdepääsu paigutati tahutud liivakivi "Jäävaid", mis rõhutab rajooni uut identiteeti.¹⁰

Projekti eesmärgiks oli luua välis - elukeskkond, mida saavad kasutada kõik elanikud. Outside! maastikuarhitektid kujundasid avatud naabruskonna pargi, kuhu on planeeritud suur valik erinevaid tegevusvaldkondi. Disain hõlmab endas erinevaid materjale nagu liivakivi kontrastiks hoonetele, multikummi jne. Piiratud eelarve tõttu maastikuarhitektid võtsid arvesse vähest hooldust vajavad lahendused. Sarnaselt elanike kaasamisega plaanimise protsessi, oli võimalik varakult tõsta elanike suhtumist neid ümbritsevasse keskkonda.¹¹

10 OUTSIDE! Landschaftsarchitekten, [WWW] <http://www.buero-outside.de/2014/07/langenhorn/>, 04.05.2016

11 Bund Deutscher Landschaftsarchitekten bdla, Grüner wohnen. Green living, Germany 2011, lk 92

4. ALA KIRJELDUS JA ANALÜÜSID

4.1. Piirkonna ajalugu

Nõukogude võimu kehtestamisega muutusid ka linna arengusuunad. Ühendus välisriikidega katkes ja Kuressaare eksisteerimine rahvusvahelise kuurortlinnana muutus minevikuks. Tollasest Kingissepast kujundati välja rajoonikeskus, kuhu koondus kogu saare tööstus-, haridus- ja kultuuripotentsiaal. Kogu Eesti ulatuses kogusid kuulsust siinsed toituainetootjad, kes valmistasid hinnatud Saaremaa õlu ja kohalikku leiba. Elamuehituse hoogustumisega tekkisid uued Smuuli, Ida-Niidu ja Tuulte Roosi linnaosad, linn sai juurde teise keskkoolihoone ja mitmeid lasteaedu.¹²

4.2. Hetkeolukord

Projektiala on jagatud seitsme korterelamu vahel. Seitsmest korterelamust on neljal koostatud korteriühistu, mis on esimene osa probleemist. Teiseks on võimalused piiratud ala jaotusega. Ala haldamiseks tuleks teha koostööd või ala võiks kuuluda linnale, aga siinkohal on tegemist keeruliste juriidiliste omandisuhetega. Pikk 57 korteriühistu Tõnu Kallaste tagasisidena: „Ühistutel kahjuks ei ole vahendeid üldkasutatavaid objekte teha ja neid hallata. Meie territooriumile jääb osa spordiplatsist, millest meie jõud üle ei käi. Kindlasti kasutatakse seda ala aktiivsemalt, kui seal oleks tegevust ja mugav olla.“

Väikelastele täielikult puuduv mänguväljak on suureks mureks. Hetkel on olemas viis liivakasti seitsme kortermaja peale, mis on piisav. Nelja liivakasti seisukord on halb, ääred kulunud, liiv väljas. Smuuli 5 territooriumile kuuluv liivakast on korrastamisel. Projektialal idas asuva Tehnika 1 maja taga asuv laste mänguväljak on aegunud, seal olevad atraktsioonid on pärit nõukogude ajast. Kuna mänguväljakul asuvad atraktsioonid on vanad, nende

¹² Kuressaare ajaloost. [WWW] http://www.saaremaa.ee/index.php?option=com_content&view=article&id=101%3Akuressaare-ajaloost&catid=40%3Akuressaare-ajalugu&Itemid=135&lang=en, 14.04.2016

materjaliks on metall, siis neil puuduvad tänapäeva mõistes kehtivad turvanõuded mänguväljaku elementidele. Pikk 57 korterelamu ees on veel vana liivakast ning liumäest ja kiigest järgi jäänud raamid.

Hetkel on olemas projekti alal skatepark teismelistele, küsimust tekitab aga elementide materjal- vineerist, mille püsivus pole pikk. Skateparki uuendati 2010. aastal, kui atraktsioonid vahetati välja ja lisati juurde metallist atraktsioonid.

Jalutusteede võrk on kasutuskõlbmatu, asfalt on kulunud, auklik ja suuremas osas juba ka mullaga kaetud, mis vihmasel ajal on sopane. Aastatega on sisse kujunenud nn rahvateed, mis viivad otseteed pidi vajalikku kohta. Puudub ka jalutustee erinevate olemasolevate alade juurde (pingid, laste liivakast jms). Isekujunenud teed on muldkattega ja märjemal ajal käidamatud.

Smuuli elanikud ei tunne end turvaliselt oma kodukandis, see võib olla tingitud ka halvast valgustusest. Pool hoovist on valgustamata, valgustuspostid nõukogude aegsed ja halva valgusleviga. Pimedas on agarad kogunema ka noortekambad. Tänavapoolsed valgustid vahetati seoses ühe osana Kuressaare linna tänavavalgustite rekonstrueerimiseprojektiga, mis alustati 2014. aastal. Projekti lõpp oli oktoober 2015.

Projektialal on puudus korralikest seljatoega pinkidest, kus saaksid vanurid jalga puhata jalutuskäigu ajal. Samuti on täielikult puudu prügikastid, rääkimata muust inventarist. Üldine väikeinventari seisukord on väga halb.

Nõukogude ajal peeti Smuuli linnaosa haljastust üheks esinduslikumaks tollaegses Kingissepa linnas. Sellesse aega on haljastuse tase ka jäänud. Puud on kasvanud kõrgeks ning varjavad vaateid sisehoovi. Puudub rindelisuus, mis looks erinevaid maastikuruume ja vaate tekstuure, liigiliselt monotoonne. Olemasolev haljastus on suures osas väga heas seisus ja hästi hooldatud. Enamus kõrghaljastusest on elanike endi poolt istutatud, mis on suure emotsionaalse seosega.

Autode arvu kasvuga võrreldes aastakümneid tagasi, on suureks probleemiks parkimine. Majade esised teed on kitsad ja ei mahuta palju autosid. Smuuli 3 ja 7 elamud on laiendanud

parklad murualale, mis küll on lahendus parkimisele, aga ei ole lahendus maastikulisest vaatenurgast. Pargitakse ka lihtsalt murule.

Olemasolev haljastus on heas seisukorras ja hooldatud. Suurem osa puudest on istutatud elanike poolt ja seega olulise osakaaluga. Liigiline varieeruvus on väike, dendrooloogilise hinnangu käigus sai määratud kuus erinevat liiki leht- ja okaspuid. Suurem osa puudest sai määratud kolmandasse väärtusklassi ja seega on säilitatavad. Põõsarinne on halvemas seisukorras ja suhteliselt vaene. Soovitavalt tuleks neile teha asendusistutus.

4.3. Maastiku analüüs

Kuressaare linna põhja ja kirdepiiril esinevad madalad kõrgendikud, kuid nad on sedavõrd lamedad, et ei too pinnavormi suurt vaheldust. Smuuli linnaosa on just sellel lamedala alale välja ehitatud. Tasane reljeef ei ole mõjutanud linna arengut ja tänavavõrgu kujunemist.¹³ Pigem oli linna kujunemine sõltuv maaomanduslikest ja poliitilistest tingimustest.

Kuressaare linn on arenenud mereäärsetelt aladelt sisemaale, kasutades ära tasast reljeefi. Smuuli linnaosa on ehitatud ajalooliste kaartidelt välja lugedes madalsoo alale. Maanteede võrk on välja kujunenud vastavalt asundusele. Võrreldes Eesti aegset topokaarti ja Nõukogude Liidu aegset topokaarti (vt. Lisa 1. Ajaloolised kaardid), on näha asunduse tugevat arengut Nõukogude Liidu ajal just paneelelamute näol, mil oli elukohtade pakkumine linna poolt maalt linna kolivatele inimestele ja sellega linnaelanike arvu suur kasv. Nõukogude Liidu ajal arendati ka tänavate võrgustikku. Linna piirist väljapoole arenes tööstushoonete ehitamine, mis paikneb projektalast kirde suunas.

¹³ E.M. Basihhina, L. Hansar, 1999, Kuressaare linnaatlas, OÜ Greif, lk 7

4.4. Küsitluse analüüs

Küsitluse küsimuste koostamisel pidasin oluliseks küsitluse lihtsuse. Küsimused on suunavad ning aluseks juba olemasolevate probleemide kinnitamiseks. Küsitlus sai saadetud neljale olemasolevale korteriühistule (Pikk 57, Smuuli 5, Smuuli 9 ja Smuuli 11), millest kõige aktiivsem oli Pikk 57 korteriühistu. Seitsmest korterelamust kolmel puudub korteriühistu täielikult. Smuuli 9 ja Smuuli 11 korteriühistutega kahjuks jäi kontakt puudulikuks.

Lihtsustatud viisil, väljas viibimise tegevusi saab jagada kolme rühma, mis omakorda omavad erinevaid nõudeid füüsilisele välisruumile: vajalikud tegevused, valikulised tegevused ja sotsiaalsed tegevused. Välisruumi kasutamine sõltub paljuski selle kvaliteedist. Madala kvaliteediga ja halva lahendusega välisruum ei anna põhjust peatumiseks, aja veetmiseks. Kui aga välisruum on hea kvaliteediga, siis vajalikud tegevused viiakse läbi sama tiheduse intervalliga, aga need võtavad rohkem aega, sest ruumis füüsilise aja veetmise võimalused on suuremad. Ala on kutsuvam ja pakub rohkem võimalusi peatumiseks, istumiseks, mängimiseks jne.

Sotsiaalsed tegevused on tegevused, mis sõltuvad teiste inimeste olemasolule avalikus ruumis. Need tegevused hõlmavad endas lapsed mänguväljakul, kohtumised ja vestlused ning muidugi suureulatuslikum tegevused nagu teiste inimeste nägemine ja kuulmine.¹⁴

Vajalikud tegevused nagu poodi minek, kooli minek hõlmavad ruumikasutust kui läbikäiguks. Küsitluse tulemusena 51,6 % vastanutest kasutab õueala just läbikäiguna. Sellest võib järeldada, et antud ruum ei paku nendele inimestele huvi, see on halva kvaliteediga, mis sunnib inimesi kasutama hoovi vaid läbikäiguks. Samuti sain küsitluse tulemusena teada, et võrdselt kasutatakse välist ruumi (12,9 % vastanutest) väikelapsega aja veetmiseks ning koeraga jalutamiseks. 16,1 % vastanutest kasutab antud õueala ka jalutamiseks ja lihtsalt aja veetmiseks ilma kindla tegevuseta.

Viimased annavad hea aluse sotsiaalseteks tegevusteks, aga antud projektiala ei anna oma väliruumiga palju varieeruvaid võimalusi. Olemasolev teedevõrk annab võimaluse jalutuseks

14 J. Gehl, *Life between buildings*, London 2011, lk 9-12

koeraga või tuttavaga, aga see ei ole parimal viisil lahendatud ning ka puudulik inventar nagu istepingid ja prügikastid ei anna võimalust peatumiseks ja pikemaks aja veetmiseks selles ruumis.

4.5. Seos kontaktvööndiga

Linnas on kokku üheksa väiksematele lastele sobilikku mänguväljakut: kesklinnas, pargis (2 mänguväljakut), supelrannas ja kuue lasteaia juures. Aastatel 2007–2015 on ehitatud ohutusnõudeid järgides avalik laste mänguväljak kesklinna, supelranda, lossiparki (Zurra–Murra kingipood-kohviku juurde) ning täiendatud ja parendatud on lasteaedade ja kuursaali juures asuvate avalikult kasutatavate mänguväljakute atraktsioone. Koos lasteaiahoonete renoveerimisega on rajatud ka uued mänguväljakud. Skatepark rekonstrueeriti 2010. ja Kuressaare staadion 2014. aastal.¹⁵

Viimaste aastate kõige olulisemaks arenguks pidasid vastajad ülekaalukalt kergliiklusteede rajamist. Arvukalt äramärkimist leidsid ka lasteaedade renoveerimine, senisest paremad tervisespordivõimalused, teede ja tänavate olukorra paranemine.¹⁶

Lisaks töö- ja elukohale on linnas enimkasutatavateks kohtadeks ülekaalukalt poed, järgnevad lastega seotud asutused (koolid, lasteaiad) ning haljasalad. Palju mainiti ka söögikohti, kultuurikeskust, haiglat, spordihoonet, postkontorit, bussijaama, Linnateatrit, spaasid, raamatukogu. Elanike igapäevaselt enim kasutatavad kohad: selgelt domineerivad kesklinna asutused, kauplused ja teenuseosutajad, enne ringteed paiknev Selveri, Säätumarketi ja Maxima poodide piirkond, Auriga ringtee ääres ning Smuuli piirkond.

Väga sageda probleemina nimetati puhkealade ja terviseradade vähesust. Need võiksid asuda linna erinevates osades, et tagada kõigile lihtne juurdepääs. Väga suurt puudust tuntakse kortermajade piirkonnas hoovidest kui puhke- ja vabaaja veetmise kohtadest, seda eriti Smuuli linnaosas. Veel mainiti avaliku sauna, kino, laste mänguruumi (sisetingimustes) ja lõkke tegemise kohtade puudumist.

Lisaks toodi välja, et korterelamute õuealad (näiteks Smuuli rajoonis) tuleks kujundada erivanuseliste elanike puhke- ja vabaaja tegevuste kohtadeks. Oluline on just arvestada eri

¹⁵ Kuressaare linna terviseprofiil 2015, lk 53

¹⁶ Kuressaare linna arengukava 2014-2020 (2030), lk 11

vanusegruppide ja sooliste vajadustega ajalis-ruumilises skaalas, näiteks noored emad, eakad, ekstreemsporte harrastavad noored. Mõistlik on luua avalikke puhkealaid, kus eri sihtrühmade kasutused oleks omavahel läbipõimunud, et tagada inimeste suurem läbikäimise sidusus ning kohtade pidev kasutus. Vältida tuleks monofunktsionaalseid, vaid kitsas aja- ja ruumivahekorras kasutatavaid alasid.

Arvati, et elukeskkonna parandamiseks peaksid korteriühistud rohkem koostööd tegema.¹⁷

¹⁷ Linnalabor, Ruumi tajumine ja kasutamine ning kohaliku identiteeti kajastavad väärtused, 2009-2010, http://www.kuressaare.ee/uus/public/Krs-Krma_uuringuraport_Linnalabor_mai2010.pdf, lk 14-25, 14.04.2016

5. KONTSEPTSIOON

Smuuli elamurajoon on vaikne ja eriilmelise arhitektuuriga piirkond. Koos on esindatud ümbruskonnas nii korrusmajad kui ka aedlinnak. Projektis käsitletav ala asub seitsme viiekorruselise kortermaja sisehoovis, mis iseloomult võiks olla hubane ruum. Kujunduse üldiseloomult lähtusin Kuressaare linnast kui merelinnast, tuues sisse erineva inventariga mereteemat.

Maastikukujunduselt pakub projekt piirkonna elanikele erinevaid ruume, mis on liigendatud haljastusega, erinevate katendega ja reljeefiga. Erinevalt hetkeolukorrast, mis ei anna elanikele põhjuseid hoovialas viibimiseks, soovin pakkuda antud projektiga inimestele vajalikke, sotsiaalseid ja valikulisi põhjuseid, miks hoovialas viibida.

6. PROJEKTI LAHENDUS

6.1. Üldlahendus

Projekteeritav ala on jaotatud viie erineva tsooniga: laste mänguväljakute ala, virgestuse ala, vanema generatsiooni ala, grillimise- pikniku ala ja noorteala. Tsoonid on lahendatud nii, et erinevad tegevused sulanduksid üksteisesse, minnes üle järjest rahulikuma suunaga aladeks ja teistpidi vastu aktiivseks taas, peegeldusega. Alade eraldamiseks on kasutatud erinevaid haljastusvõtteid. Maastikuruumide rikastamiseks on projekteeritavale alale tekitatud reljeefi küngaste ja süvenditega. Projekteeritava ala haljastuse rikastamiseks on juurde lisatud erineva võra kujuga okas- ja lehtpuid ning rindelisuse rikastamiseks on lisatud põõsaste rühmistutused.

Projekteeritava ala lahendusega on õueala muudetud esinduslikumaks, elurikkamaks ja meeldivaks ajaveetmise võimalusega alaks. Ala suurim probleem, parkimine, on lahendatud lähtuvalt sellest, et pakkuda võimalusel maksimaalne arv parkimise kohti, samas on arvesse võetud, et parkimine ei oleks õueala üldilmet rikkuv. Seega on parklad varjatud haljastusega.

Suure laste mänguväljakute ala asukoht sai valitud projekteeritava ala idapoolse Pikki 57 ja Smuuli 5 kinnistutele, kuna nendes korterelamutes on olemas ühistud, kes juba teevad koostööd. Samuti oli mõjuvaks valikuks Smuuli 3 kortermajas tegutsev eralastehoid. Virgestusala on paigutatud lääne poole laste mänguväljakust seetõttu, et pakkuda tegevust lastevanematele, kelle lapsed mängivad väljakul. Samas sealt üle minnes sujuvalt suunavad tegevused vanemale generatsioonile lisaks virgestusele on planeeritud pergolate ja purskkaevuga ala. Pergolat pakuvad päikese eest varju. Purskkaev on planeeritud kunagi olemasoleva vee-elementi asukohale, sealjuures on arvesse võetud grillimise ala asukohta ja laste mänguväljakute asukohta, pakkumaks lisaatraktsiooni lastele liivaga mängimisel. Tänapäevases linnaruumis puudub paljudel inimestel võimalus või aeg sõita linnast välja pikniku pidamiseks või grillimiseks. Seda arvesse võttes on projekteeritavale alale planeeritud grillimisalad, mis on süvendatud maasse, eelkõige turvalisuse eesmärgil. Grillimise alaks on

valitud kõige enam haljastusega piiratud ala. Grillimise ala lähedusse on planeeritud piknikuplats madalama haljastusega. Noorteala on planeeritud ala lääne poole Tehnika 1 kinnistule. Noorteala lahendus pakub noorukitele väljaelamise võimalusi erinevate jõuatraktsioonidega. Haljastusel on lähtunud sellest, et takistada müra levimist, mis võib elanike häirida.

6.2. Haljastus

Projekteeritaval alal on olemasolev haljastus heas seisukorras, aga liigiliselt vaene ja ei paku võra kujult ning lehestikuga eriilmelisust. Suuremas osas valitsevad lehtpuud suuremate gruppidega. Haljastuse lahendamisel on valitud erineva võrastruktuuriga ning lehestikuga okas- ja lehtpuud, -põõsad. Projekteeritava ala iseloomust lähtuvalt on sihilikult planeeritud kaks lillepeenra ala, kuna eesmärgiks oli pakkuda väikese hooldusintensiivsusega haljastust. Projekteeritava ala haljastuse lahendamisega on lähtunud sellest, et pakkuda elukohti putukatele, lindudele ja loomadele.

Puude ja põõsaste istikute valikul ja istutamise kavandamisel tuleb lähtuda KOV heakorra määrusest 'Avalikule alale puude istutamise kord'.

Projekteeritava ala haljastuse hooldusintensiivsusel tuleb lähtuda olemasolevast ühistute hoolduskavast ja määrusest 'Kuressaare linna heakorra eeskiri'.

6.3. Mänguväljak ja noorte ala

Projekteeritavale alale on planeeritud kaks mänguväljaku ala, suurem Pikk 57 ja Smuuli 5 kinnistutele ning väiksem noorte alale Tehnika 1 kinnistule, kuna vahemaa Tehnika 1-st suurele mänguväljakule võib jääda pikaks. Mänguväljakute lahendamisel ei ole piiri pandud erinevatele vanustele suunatud atraktsioonide vahele. Järgitud on kogu ala üldlahendustsoonide üksteisesse sulandumist. Jalutusteed jagavad mänguväljaku ala kolmeks- rahulikum ajaveetmise ala pergolate, istepinkide ja vedrukiikedega, ronimise ala erinevate ronilatega ning eraldi kiik, viimasena temaatiline laev, võimlemispoom ja ronimise kaar (vt joonis 3). Mänguväljakutele on planeeritud künkad pakkumaks erilist maastikuruumi ja ronimise võimalusi aastaringelt. Künkad on kaetud muruga.

Vedrukiikede määratud turvaala on kaetud puukoore multšiga, mille paksus peab olema vähemalt 30 cm. Valitud karussellide turvaala on kaetud Playtop kummiga 'Nike' (vt. Lisa 7. Katendid) ette määratud turvaala ulatuses. Liivaga märgitud turvaalakatendite puhul tuleb liiva minimaalseks paksuseks 30 cm. Mänguatraktsioonide, millel ei ole määratud turvaala katendit (vt. Joonis 3), tuleb jälgida turvaalaid, mille lähedusse ei tohi planeerida istutusi, pinke jne.

Mänguvahendite projekteerimisel on arvestatud tootjapoolsete etteantud turvaaladega ja paigaldusel tuleb järgida tootjapoolseid paigaldusjuhiseid.

Noorte alale on planeeritud atraktsioonid, mis pakuvad noorukitele vaheldust ja väljaelamise võimalusi. Lahendusel on valitud väikeinventariks sotsialiseerumist innustavad elemendid (vt. Lisa 9. Inventari valik). Noorte ala paiknemine on lähtuvalt olemasolevast skatepargi asukohast.

Sotsialiseerumise eesmärgil on noortealale planeeritud kuusnurkne kiik, mis on inspireeritud kunstiinstallatsioonist, mille autoriteks on Urma Mets ja Kaise Eiche.

Kiige autorid on Tartu arhitekt Urmo Mets ning kunstnik ja fotograaf Kaisa Eiche. Korraga viiele inimesele mõeldud kiik on ehitatud viisnurgale, mille igale küljele on kettidega riputatud istekoht. Kui kiikujad üksteisega ei arvesta, pörkavad nad omavahel kokku.¹⁸

Projektis on kasutatud TipTipTap OÜ, Hags ja Ksil mänguvahendeid (vt Lisa 6. Mänguväljaku toodangu valik).

¹⁸ Postimees, 2016 [WWW] <http://pluss.postimees.ee/3141573/tagakulg>, 08.05.2016

6.4. Puhkeala ja piknikuplats

Puhkeala alla kuulub grillimise ala ja ka sujuvalt üleminek purskkaevuni, kus saab pergolate all varjus puhata. Purskkaevu planeerimisel on lähtutud Kuressaare linna olemusest kui merelinn, kujunduses on kasutatud suuremaid ja väiksemaid maakive, mille vahel paiknevad peened veejuhavad. Haljastamisel on kasutatud okaspõõsast mägimänd 'Minimops', et pakkuda aastaringset vaadet. Purskkaevu ehitamisel tuleb lähtuda olemasolevatest turvanõuetest ning kasutada kõrgharidusega inseneri.

Grillimise alasse on planeeritud kolm süvendatud grillimise platsi, mis järgivad turvanõudeid. Lõkkeala on eraldatud kividest ümbrisega. Süvendatud astmetel saab istuda, lamada, süüa.

Pikniku alasse on planeeritud viis lauda mõlemapoolse istmega, mis on maasse kinnitatud.

6.5. Parkimine

Projekteeritaval alal on suurimaks probleemiks parkimine. Olemasolev olukord ei võimalda piisavas koguses parkimisekohti, kuna majaanõu teed on ehitatud kitsasteks.

Parkimise lahendamisel on silmas peetud õueala mitte risustamist autodega ja liigse asfaltiga, seepärast on valitud parkla katendiks murukivi. Parklad on õuealast eraldatud põõsaste ja puudega (vt. Joonis 1. Kujundusjoonis).

6.6. Teedevõrk

Teedevõrgu lahendamisel on lähtutud õueala olemusest jalakäijatele ja seega autode liiklemine ning paiknemine õuealal on minimaalne. Ideaalis tuleb planeerida parkimiskohad õuealast väljapoole. Jalakäijatele on planeeritud jalutusteed laiusega 2.5 m, mis on lähtuvalt vaatluste andmetel enimkäidavad teed. Jalutusteed laiusega 1.5 m on suunavad teed erinevate aladeni.

Autoteed on asfalkattega, jalutusteed laiusega 2.5 m on betoonkivisillutisega ja jalutusteed laiusega 1.5 m on sõelmekattega (vt. Joonis 5. Teede lõiked).

6.7. Valgustus

Projekteeritava alal on valgustus lahendatud ideekavandi tasemel (vt. Joonis 1. Kujundusjoonis). Valgusteid on valitud kolme sorti- mastvalgusti valgustamiseks autoteid ja parklaid ning skateparki, keskmise kõrgusega pollarvalgusti (kuni 2 m) valgustamiseks erinevaid jalutusteid ja tegevusrohkemaid alasid ning madalad pollarvalgustid (kuni 80 cm) valgustamiseks kindlaid elemente õuealal. Valgustuse rajamiseks on kindlasti vajalik koostada valgustusprojekt, millega täpsustatakse valgustite paiknemine, valgustugevus, valgustite paiknemise tihedusvajadus.

6.8. Inventar

Erinevate pingide asukohad on kujutatud Kujundusjoonisel (vt. Joonis 1). Pingid on paigutatud mänguväljakutele, jalutusteede äärde ja erinevates tsoonides vastava vajadusega ning stiiliga pingid.

Prügikastid on paigutatud istumisalade lähedusse. Prügikastid tuleb valida vastavalt kujundusele võimalikult tagasihoidlikud heledavärvilised pealt kaetud Hags tootevalikust. Prügimajad on planeeritud igale kinnistule, sealjuures on arvestatud prügiautode ligipääsu võimalusi. Prügimajad on ettenähtud lukustatuna ja haljastusega varjatud. Prügimajad valida OÜ Temeko tootevaliku hulgast.

Igale kinnistule on planeeritud pesukuivatus, kuna vaatluste tulemusena oli näha, et olemasolevaid aegunud pesukuivatus restid kasutatakse. Pesukuivatus restide paigutamisel on lähtutud ilmastikutingimustest.

KOKKUVÕTE

'Kuressaare Smuuli linnaosa elamukvartali õueala kujundusprojekt' on käesoleva bakalaureuse töö koostanud autori nägemus ja lahendus Smuuli elamukvartalist. Töös olen uurinud maastiku ajaloolist kujunemist, mille tulemusena nägin, et Kuressaare linn on reljefiliselt tasane. Uurisin piirkonnaga seotud planeeringuid ja uurimistöid, piirkonna kujunemise ajalugu. Antud piirkonna areng on jäänud tema alguse aegadesse, kujunduses ei ole arendatud midagi, samuti on inventar aegunud. Dendroloogilise hinnangu tulemusena leidsin, et haljastu seisukord on hea ja raieplaani eraldi koostada ei ole vaja.

Projektlahenduse põhirõhk on asetatud erinevate generatsioonide kokkutoomisele, pakkumaks erinevaid väljas viibimise võimalusi. Lähteülesandes püstitatud probleemid nagu parkimine, mänguväljakute puudus, valgustus on leidnud lahenduse. Projektlahendusega on kujundatud teedevõrk nii, et elanikel oleks põhjusi peatumiseks hoovisiseselt. Lahendusega on soov pakkuda ideid korteriühistute tegevuse arendamisele, mida hooviala kaasaega toomisega ette võtta. Projektlahendusega on pakutud maastikuruumide lahendamise võtteid.

Kokkuvõtvalt leian, et projektlahend tõstab piirkonna väärtust ja parandab elamistingimusi. Leian, et antud piirkonnal on palju arenguvõimalusi ja -suundasid, suurendades seejuures korteriühistute omavahelist suhtlemist ja ka linnaga.

VIIDATUD KIRJANDUS

1. Wikipedia [WWW] <https://et.wikipedia.org/wiki/Smuuli>, 05.02.2016
2. Linnalabor, Ruumi tajumine ja kasutamine ning kohalikku identiteeti kajastavad väärtused, 2009-2010, [WWW] http://www.kuessaare.ee/uus/public/Krs-Krma_uuringuraport_Linnalabor_mai2010.pdf, 14.04.2016
- 3.-4. Uustal, M., Kuldna P., Peterson K. (2010) Elurikas linn. Linnaelustiku käsiraamat. Tallinn: SEI väljaanne nr.15.159 lk
5. Milline linn toob inimesed õue? (2014) Eesti Rahvusringhäälingu Teadusportaal. [WWW] http://teadus.err.ee/v/uhe_minuti_loeng/64fe728a-0c62-4e5f-9867-20a5b3a00cb6, 13.05.2016
6. Bund Deutcher Landschaftsarchitekten bdla, Grüner wohnen. Green living, Germany 2011, 163 lk
7. Autori tõlge, [WWW] http://www.dom-publishers.com/media/download/datenblatt/978-3-86922-329-2_Datenblatt.pdf, 09.05.2016
8. Autori tõlge, [WWW] <http://kommunalka.colgate.edu/cfm/essays.cfm?ClipID=376>, 09.05.2016
9. Wikipedia, [WWW] https://et.wikipedia.org/wiki/Eesti_asustus, 09.05.2016
10. Autori tõlge. OUTSIDE! Landschaftsarchitekten, [WWW] <http://www.buero-outside.de/2014/07/langenhorn/>, 04.05.2016
11. Autor tõlge. Bund Deutcher Landschaftsarchitekten bdla, Grüner wohnen. Green living, Germany 2011, lk 163 lk
12. Kuessaare ajaloost. [WWW] http://www.saaremaa.ee/index.php?option=com_content&view=article&id=101%3Akuessaare-ajaloost&catid=40%3Akuessaare-ajalugu&Itemid=135&lang=en, 14.04.2016

13. E.M. Basihhina, L. Hansar, 1999, Kuressaare linnaatlas, OÜ Greif, 66 lk
14. Gehl, J. (2011) Life between buildings: Using Public Space. Washington: Island Press 207 lk.
15. Kuressaare linna terviseprofiil 2015, [WWW]
http://www.kuressaare.ee/uus/public/Arengukavad/Otsus_51_lisa.pdf, 14.04.2016
16. Kuressaare linna arengukava 2014-2020 (2030), [WWW]
<https://www.riigiteataja.ee/akt/407102014008>, 14.04.2016
17. Linnalabor, Ruumi tajumine ja kasutamine ning kohalikku identiteeti kajastavad väärtused, 2009-2010, http://www.kuressaare.ee/uus/public/Krs-Krma_uuringuraport_Linnalabor_mai2010.pdf, lk 14-25, 14.04.2016
18. Postimees, 2016 [WWW] <http://pluss.postimees.ee/3141573/tagakulg>, 08.05.2016

Kasutatud materjal

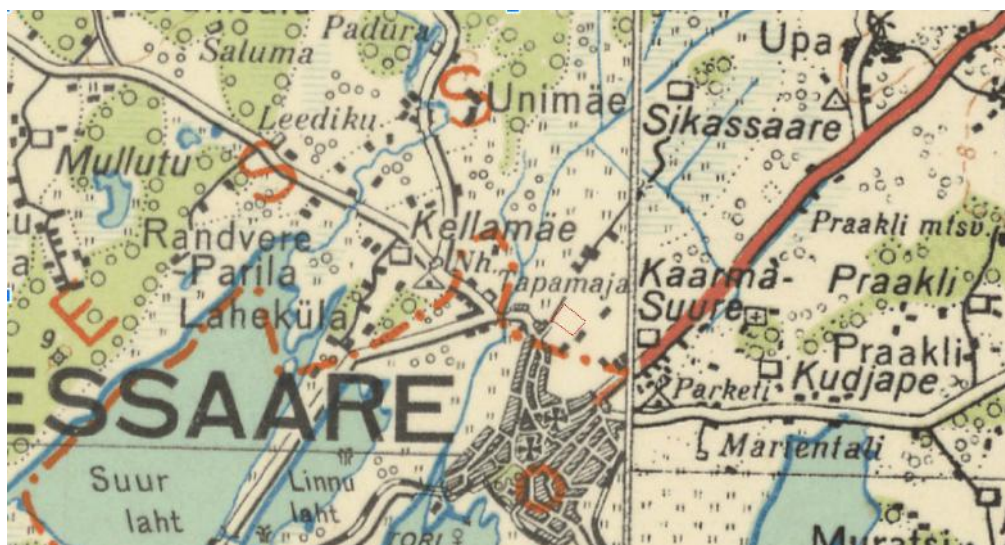
19. Kuressaare linna heakorra eeskiri, Vastu võetud 24.04.2008 nr 7
20. WWW <http://www.kuressaare.ee/uus/10754/>, 03.05.2016 – mänguväljakute ja spordiväljakute loend
21. Istikute nimekiri- AS Hansaplant [WWW] <http://www.hansaplant.ee/?op=body&id=129>
22. Maa- ameti GEO-portaal 2016 [WWW] <http://geoportaal.maaamet.ee/>
23. Tooted- TipTipTap OÜ [WWW] <http://www.tiptiptap.ee/tooted/manguvaljakud>, 09.05.2016
24. Tooted- Hags [WWW] <http://www.hags.com/products/play>, 09.05.2016
25. Tooted- Ksil [WWW] <http://ksil.ee/ee/Toodang/>, 09.05.2016
26. Välisvalgustid- Hector Light [WWW]
<http://www.hektor.ee/tootekategooria/valisvalgustid>, 20.05.2016
27. Tooted- Proludic [WWW] <http://www.proludic.nl/producten/>, 09.05.2016
28. Tooted- Raekivitehas OÜ [WWW] <http://www.raekivitehas.ee/tooted/sillutuskiivid>, 25.05.2016

29. Tooted- Playtop [WWW] http://www.playtop.com/en/playtop_with_nike_grind.asp,
25.05.2016

LISAD

Lisa 1. Ajaloolised kaardid

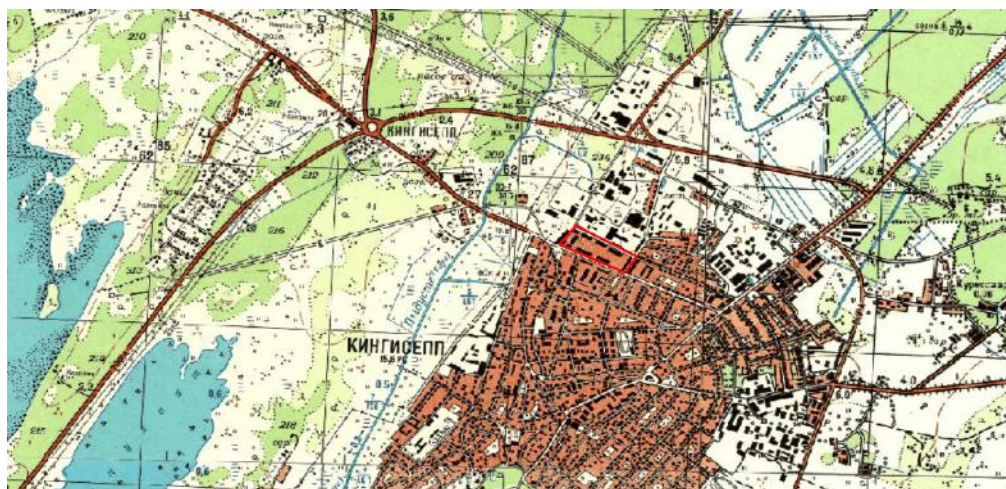
----- Projektala paiknemine

Väljavõte Eesti 1938 a. topograafilisest kaardist. Allikas: [WWW]

<http://geoportaal.maaamet.ee/>

(03.03.2016)

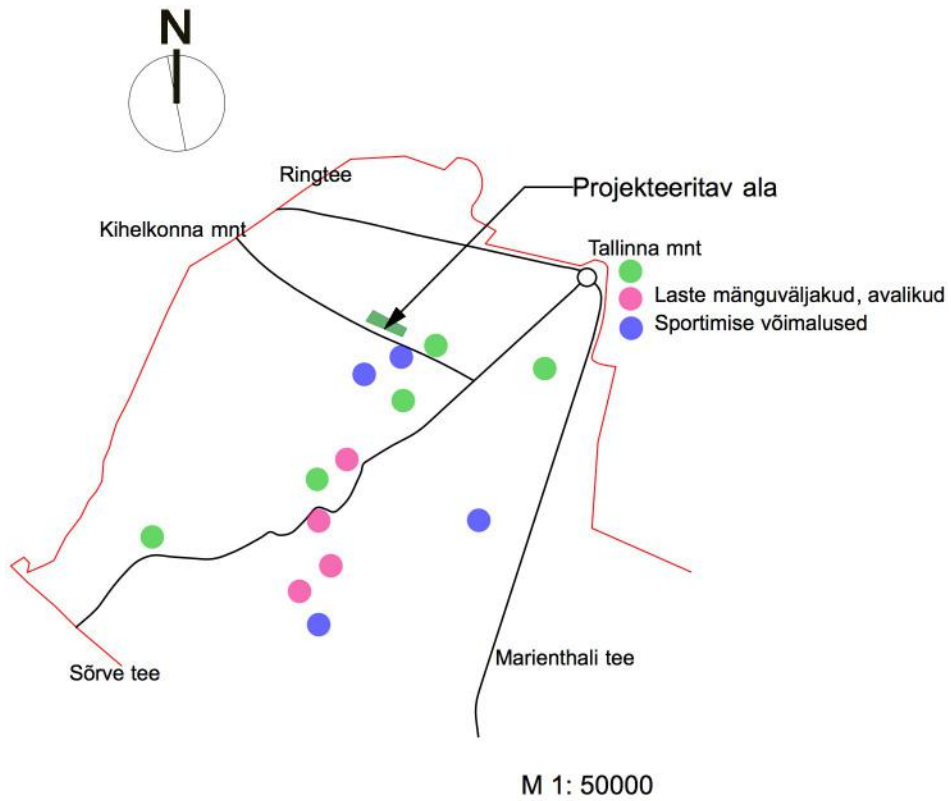

Väljavõte Nõukogude Liidu 1985. a. topograafilisest kaardist. Allikas: [WWW]

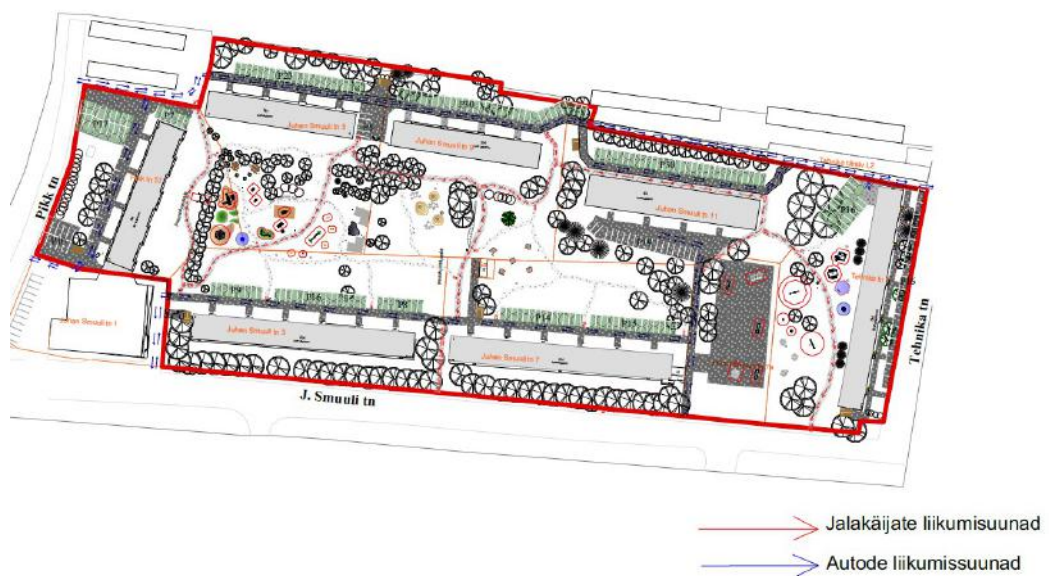
<http://geoportaal.maaamet.ee/> (03.03.2016)

Lisa 2. Skeemid

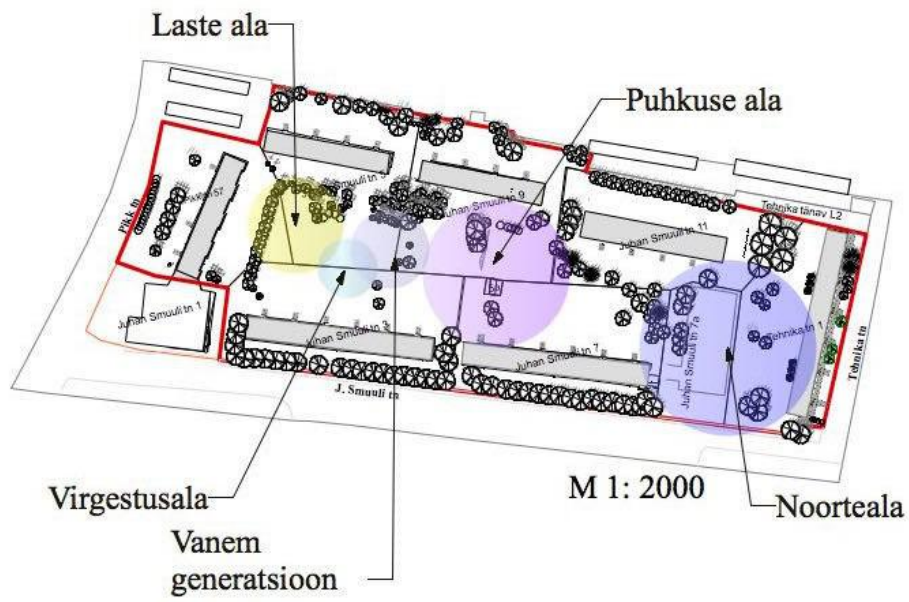
Skeem 1. Ümbruskonnas olevad lastemänguväljakud ja sportimise võimalused

Skeem 2. Liikumissuunad

Skeem 3. Troneering

Lisa 3. Olemasolev olukord

Fotod- autor Felika Nelis

Teedevõrgustiku olukord

Inventari olukord

Lisa 4. Dendroloogia

Tabel 1. Dendroloogilise hinnangu koondtabel.

Jrk nr.	Liik eesti keeles	Liik ladina keeles	Võra laius	Kõrgus	Klass	Märkused
1	Sirel, hariilik	Syringa vulgaris	2	3	IV	Põõsagrupp
2	Pärn, lääne	Tilia europeana	5,5	6,5	III	
3	Pärn, lääne	Tilia europeana	6,5	8	III	
4	Pärn, lääne	Tilia europeana	6,5	8	III	
5	Pärn, lääne	Tilia europeana	6,5	8	III	
6	Pärn, lääne	Tilia europeana	6,5	8	III	
7	Pärn, lääne	Tilia europeana	6,5	8	III	
8	Pärn, lääne	Tilia europeana	5	6,5	III	
9	Pärn, lääne	Tilia europeana	4	5,5	III	
10	Kask, aru	Betula pendula	4	6	III	
11	Kask, aru	Betula pendula	4	6	III	
12	Kask, aru	Betula pendula	6,28	8	III	
13	Kask, aru	Betula pendula	6,28	8	III	
14	Kask, aru	Betula pendula	6,28	8	III	
15	Kask, aru	Betula pendula	6,28	8	III	
16	Kask, aru	Betula pendula	6,28	8	III	
17	Kask, aru	Betula pendula	6,28	8	III	
18	Kask, aru	Betula pendula	6,28	8	III	
19	Kask, aru	Betula pendula	6,28	8	III	
20	Kask, aru	Betula pendula	6,28	8	III	
21	Kask, aru	Betula pendula	6,28	8	III	
22	Kask, aru	Betula pendula	6,28	8	III	
23	Kastan, hobu	Aesculus hippocastanum	4	5	III	
24	Tamm, hariilik	Quercus robur L.	3	3	III	
25	Vaher, hariilik	Acer platanoides	3	4	III	
26	Vaher, hariilik	Acer platanoides	3	4	III	
27	Vaher, hariilik	Acer platanoides	3	4	III	
28	Vaher, hariilik	Acer platanoides	3	4	III	
29	Vaher, hariilik	Acer platanoides	3	4	III	
30	Vaher, hariilik	Acer platanoides	4	5	III	
31	Vaher, hariilik	Acer platanoides	4	5	III	
32	Vaher, saar	Acer negundo	5,5	7	III	
33	Vaher, saar	Acer negundo	5,5	7	III	
34	Vaher, saar	Acer negundo	6,5	8	III	
35	Vaher, saar	Acer negundo	6,5	8	III	
36	Vaher, saar	Acer negundo	7	8	III	
37	Vaher, saar	Acer negundo	7	8	III	
38	Vaher, saar	Acer negundo	6	8	III	
39	Vaher, saar	Acer negundo	5,5	7	III	
40	Sirel, hariilik	Syringa vulgaris	3	3	IV	
41	Sirel, hariilik	Syringa vulgaris	3	3	IV	
42	Sirel, hariilik	Syringa vulgaris	3	3	IV	
43	Sirel, hariilik	Syringa vulgaris	3	3	IV	
44	Kask, aru	Betula pendula	4	5,5	III	

45	Kask, aru	Betula pendula	4	5,5	III	
46	Vaher, saar	Acer negundo	5,5	7	III	
47	Vaher, saar	Acer negundo	7	8,5	III	
48	Vaher, saar	Acer negundo	7	8,5	III	
49	Vaher, saar	Acer negundo	7	8,5	III	
50	Vaher, saar	Acer negundo	7	8,5	III	
51	Vaher, saar	Acer negundo	8	10	III	
52	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
53	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
54	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
55	Kask, aru	Betula pendula	3	5	III	
56	Tamm, harilik	Quercus robur L.	2,5	3	III	
57	Tamm, harilik	Quercus robur L.	2,5	3	III	
58	Tamm, harilik	Quercus robur L.	3	3	III	
59	Kask, aru	Betula pendula	6	7	III	Kolme tüvega
60	Kuusk, torkav	Picea pungens	2,5	3	IV	Võra ühepoolne
61	Kuusk, torkav	Picea pungens	2,5	3	IV	Võra ühepoolne
62	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
63	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
64	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
65	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
66	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
67	Vaher, saar	Acer negundo	6,5	10	III	
68	Vaher, saar	Acer negundo	6,5	10	III	
69	Vaher, saar	Acer negundo	6,5	10	III	
70	Vaher, saar	Acer negundo	6,5	10	III	
71	Vaher, saar	Acer negundo	6,5	10	III	
72	Vaher, saar	Acer negundo	6,5	10	III	
73	Vaher, saar	Acer negundo	5,5	8	III	
74	Vaher, saar	Acer negundo	5,5	8	III	
75	Vaher, saar	Acer negundo	5,5	8	III	
76	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
77	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
78	Tamm, harilik	Quercus robur L.	4	6	III	
79	Pärn, lääne	Tilia europeaana	6,5	8	III	
80	Tamm, harilik	Quercus robur L.	4	6	III	
81	Pärn, lääne	Tilia europeaana	5	7	III	
82	Pärn, lääne	Tilia europeaana	7	9	III	
83	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
84	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
85	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
86	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
87	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
88	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
89	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
90	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
91	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
92	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
93	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
94	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
95	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	

96	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
97	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
98	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
99	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
100	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
101	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
102	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
103	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
104	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
105	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
106	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
107	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
108	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	Kolme tüvega
109	Vaher, saar	Acer negundo	7,5	10	III	
110	Vaher, saar	Acer negundo	10	12	III	
111	Vaher, saar	Acer negundo	6,5	10	III	
112	Vaher, saar	Acer negundo	6,5	10	III	
113	Vaher, saar	Acer negundo	6,5	10	III	
114	Vaher, saar	Acer negundo	6,5	10	III	
115	Vaher, saar	Acer negundo	7	10	III	
116	Vaher, saar	Acer negundo	7	10	III	
117	Sirel, hariilik	Syringa vulgaris	3	3	IV	Põõsagrupp
118	Sirel, hariilik	Syringa vulgaris	3	3	IV	Põõsagrupp
119	Pärn, lääne	Tilia europeana	7	10	III	
120	Pärn, lääne	Tilia europeana	7	10	III	
121	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
122	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
123	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
124	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
125	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
126	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
127	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
128	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
129	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
130	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
131	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
132	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
133	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
134	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
135	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
136	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
137	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
138	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
139	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
140	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
141	Vaher, saar	Acer negundo	8	12	III	
142	Kask, aru	Betula pendula	8	10	III	
143	Kask, aru	Betula pendula	8	10	III	
144	Kask, aru	Betula pendula	8	10	III	
145	Kask, aru	Betula pendula	8	10	III	
146	Kask, aru	Betula pendula	8	10	III	

147	Kuusk, torkav	Picea pungens	4	6	IV	Võra ühepoolne
148	Kuusk, torkav	Picea pungens	8	10	III	
149	Vaher, hariilik	Acer platanoides	6,5	8	III	
150	Vaher, hariilik	Acer platanoides	6,5	8	III	
151	Kuusk, torkav	Picea pungens	8	10	III	
152	Vaher, hariilik	Acer platanoides	7	10	III	
153	Vaher, hariilik	Acer platanoides	7	10	III	
154	Vaher, hariilik	Acer platanoides	7	10	III	
155	Kask, aru	Betula pendula	7	10	III	
156	Kask, aru	Betula pendula	5,5	8	III	
157	Kask, aru	Betula pendula	5,5	8	III	
158	Kuusk, torkav	Picea pungens	7	10	III	
159	Kask, aru	Betula pendula	5,5	8	III	
160	Kask, aru	Betula pendula	5,5	8	III	
161	Kask, aru	Betula pendula	5,5	8	III	
162	Kask, aru	Betula pendula	5,5	8	III	
163	Kask, aru	Betula pendula	6	8	III	
164	Kask, aru	Betula pendula	6	8	III	
165	Kask, aru	Betula pendula	6	8	III	
166	Kask, aru	Betula pendula	6	8	III	
167	Vaher, hariilik	Acer platanoides	8	12	III	
168	Vaher, hariilik	Acer platanoides	8	12	III	
169	Vaher, hariilik	Acer platanoides	8	12	III	
170	Vaher, saar	Acer negundo	8	10	III	
171	Vaher, saar	Acer negundo	8	10	III	
172	Vaher, saar	Acer negundo	8	10	III	
173	Vaher, saar	Acer negundo	8	10	III	
174	Vaher, saar	Acer negundo	8	10	III	
175	Kuusk, torkav	Picea pungens	3	4	III	
176	Kuusk, torkav	Picea pungens	3	4	III	
177	Kuusk, torkav	Picea pungens	3	4	III	
178	Vaher, hariilik	Acer platanoides	4,5	6	III	
179	Vaher, hariilik	Acer platanoides	4,5	6	III	
180	Pihlakas, hariilik	Sorbus aucuparia	4,5	6	III	
181	Vaher, saar	Acer negundo	5	7	III	
182	Vaher, saar	Acer negundo	5	7	III	
183	Kuusk, torkav	Picea pungens	3	4	III	
184	Kuusk, torkav	Picea pungens	3	4	III	
185	Kuusk, torkav	Picea pungens	3	4	III	
186	Vaher, saar	Acer negundo	10	12	III	
187	Vaher, saar	Acer negundo	10	12	III	
188	Vaher, saar	Acer negundo	10	12	III	
189	Vaher, saar	Acer negundo	10	12	III	
190	Vaher, saar	Acer negundo	10	12	III	
191	Lehis	Larix	7	9	III	
192	Lehis	Larix	7	9	III	
193	Pooppuu, hariilik	Sorbus intermedia	4	6	III	
194	Pihlakas, hariilik	Sorbus aucuparia	4	5	III	
195	Pihlakas, hariilik	Sorbus aucuparia	4	5	III	
196	Pärn, lääne	Tilia europea	5	6	III	

197	Pooppuu, harilik	Sorbus intermedia	4	6	III	
198	Pooppuu, harilik	Sorbus intermedia	4	6	III	
199	Pärn, lääne	Tilia europeana	6	8	III	
200	Pärn, lääne	Tilia europeana	6	8	III	
201	Pärn, lääne	Tilia europeana	6	8	III	
202	Pärn, lääne	Tilia europeana	6	8	III	
203	Pärn, lääne	Tilia europeana	6	8	III	
204	Pärn, lääne	Tilia europeana	6	8	III	
205	Pärn, lääne	Tilia europeana	6	8	III	
206	Pärn, lääne	Tilia europeana	6	8	III	
207	Pärn, lääne	Tilia europeana	6	8	III	
208	Pärn, lääne	Tilia europeana	6	8	III	
209	Pärn, lääne	Tilia europeana	6	8	III	
210	Pärn, lääne	Tilia europeana	6	8	III	
211	Pärn, lääne	Tilia europeana	6	8	III	
212	Pärn, lääne	Tilia europeana	6	8	III	
213	Pärn, lääne	Tilia europeana	6	8	III	
214	Pärn, lääne	Tilia europeana	5	7	III	
215	Pärn, lääne	Tilia europeana	5	7	III	
216	Pärn, lääne	Tilia europeana	5	7	III	
217	Pärn, lääne	Tilia europeana	5	7	III	
218	Pärn, lääne	Tilia europeana	8	12	III	
219	Pärn, lääne	Tilia europeana	8	12	III	
220	Pärn, lääne	Tilia europeana	5	7	III	
221	Pärn, lääne	Tilia europeana	4,5	6	III	
222	Pärn, lääne	Tilia europeana	4,5	6	III	
223	Pärn, lääne	Tilia europeana	5,5	7	III	
224	Pärn, lääne	Tilia europeana	5,5	7	III	
225	Pärn, lääne	Tilia europeana	6	8	III	
226	Pärn, lääne	Tilia europeana	4	6	III	
227	Pärn, lääne	Tilia europeana	4	6	III	
228	Lehis	Larix	5	8	III	
229	Lehis	Larix	5	8	III	
230	Sirel, harilik	Syringa vulgaris	3	4	IV	Põõsagrupp
231	Pärn, lääne	Tilia europeana	6,5	8	III	
232	Pärn, lääne	Tilia europeana	4,5	6	III	
233	Pärn, lääne	Tilia europeana	5,4	7,5	III	
234	Pärn, lääne	Tilia europeana	5,4	7,5	III	
235	Pärn, lääne	Tilia europeana	5,4	7,5	III	
236	Pärn, lääne	Tilia europeana	5	7	III	
237	Pärn, lääne	Tilia europeana	6	8	III	
238	Pärn, lääne	Tilia europeana	4	6	III	
239	Pärn, lääne	Tilia europeana	5,5	8	III	
240	Pärn, lääne	Tilia europeana	6	10	III	
241	Pärn, lääne	Tilia europeana	6	10	III	
242	Sirel, harilik	Syringa vulgaris	3	4	IV	Põõsagrupp
243	Kibuvits	Rosa	3	4	IV	Põõsagrupp

Lisa 5. Taimmaterjal

Tabel 1. Kasutatud taimmaterjali nimekiri

Okaspuud ja -põõsad		
Must mänd	Pinus nigra	4 tk
Torkav kuusk	Picea pungens	11 tk
Mägimänd	Pinus mugo	10 tk
Harilik elupuu 'Smaragd'	Thuja occidentalis	55 tk
Mägimänd 'Minimops'	Pinus mugo	6 tk
Lehtpuud ja -põõsad		
Harilik vaher 'Schwedleri'	Acer platanoides	10 tk
Harilik vaher 'Crimson Sentry'	Acer platanoides	13 tk
Harilik pärn 'Winter Orange'	Tilia cordata	3 tk
Pihlakas 'Dodong'	Sorbus aucuparia	1 tk
Iluõunapuu 'Prärie Fire'	Malus	3 tk
Tiivuline kikkapuu	Euonymus alatus	9 tk
Alpi kuslapuu	Lonicera alpinus	13 tk
Jaapani enelas 'Country Red'	Spiraea japonica	10 tk
Kaunis veigela 'Korea'	Weigela florida	13 tk
Põõsasmaran 'Daydown'	Potentilla fruticosa	9 tk
Suvelilled		
Harilik saialill	Calendula officinalis	Seemnesegu
Rukkilill	Centaurea cyanus	
Harilik kosmos	Cosmos bipinnatus	

Kalifornia läänemagun	Eschscholzia californica	
Kipslill	Gypsophila	
Harilik päevalill	Helianthus annuus	
Kivikilbik	Alyssum e. Lobularia martima	
Mungalill	Tropaeolum majus	

Fotod kasutatud taimmaterjalist

Must mänd

Mägimänd

Mägimänd 'Minimops'

Torkav kuusk

Elupuu 'Smaragd'

Vaher 'Schwedleri'

Vaher 'Crimson Sentry'

Pärn 'Winter Orange'

Pihlakas 'Dodong'

Iluõunapuu 'Päriie Fire'

Tiivuline kikkapuu

Alpi kuslapuu

Jaapani enelas
'Country Red'

Pöösasmaran 'Daydown'

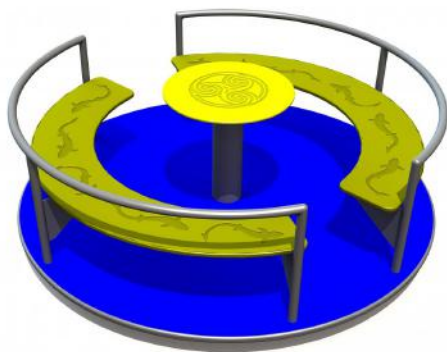
Kaunis veigela 'Korea'

Suvelillede segu

Allikas: AS Hansaplant [WWW] <http://www.hansaplant.ee>, 27.05.2016

Lisa 6. Mänguväljaku tootevalik

Karussell WATER WHEEL

Kood: KM001 W MF

Toote laius: 1.7m

Toote pikkus: 1.7m

Soovituslik vanus: 2+

Korruga kasutamiseks: 4-8

AMAZON rippkarussell

Kood: AM400

Toote laius: 0.35m

Toote pikkus: 4.35m

Soovituslik vanus: 4+

Korruga kasutamiseks: 2

Väikelaste mängukompleks PAULA

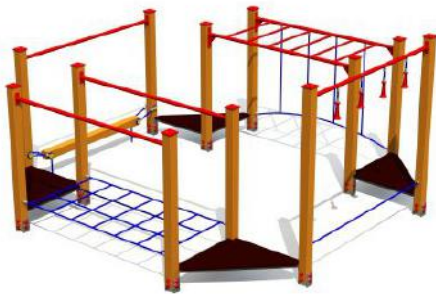
Kood: LMK004

Toote laius: 4.15m

Toote pikkus: 4.4m

Soovituslik vanus: 1+

Korruga kasutamiseks: 5-10

Tasakaalurada 4

Kood: TKR001-4

Toote laius: 4m

Toote pikkus: 4m

Soovituslik vanus: 4+

Korruga kasutamiseks: 4-8

Tooted Tiptap OÜ tootevalikust. Allikas: [WWW] <http://www.tiptap.ee/tooted/>
09.05.2016/

Draaitoestellen – J3505

Toote laius: 5.4m

Toote pikkus: 3.4m

Soovituslik vanus: 12+

Korruga kasutamiseks: 2

Speelpanelen – J3508

Toote laius: 1.1m

Toote pikkus: 1.09m

Soovituslik vanus: 6+

Korruga kasutamiseks: 4

Draaitoestellen – J3501

Toote laius: 0.48m

Toote pikkus: 1.5m

Soovituslik vanus: 8+

Korruga kasutamiseks: 4

Tooted Proludic tootevalikust. Allikas [WWW] <http://www.proludic.nl/producten/09.05.2016/>

Ideepilt. Kiige instalatsioon. Autorid U. Mets ja K. Eiche

Lisa 7. Kantendid

Murukivi mõõtudega 600 x 400 x 100
60

Sillutuskivi 'Kloostri' mõõtudega 210 x 70 x

Tooted Raekivitehas OÜ tootevalikust. Allikas [W W W]
<http://www.raekivitehas.ee/tooted/sillutuskivid/25.05.2016/>

Playtop katendite valik 'Nike'. Allikas [W W W]
http://www.playtop.com/en/playtop_with_nike_grind.asp/25.05.2016/

Lisa 8. Valgustid

Pollarvalgusti Priap, IP54
23W E27, säästulamp
Värvus: roostevaba
Kõrgus 80 cm

Postvalgusti Vejers 2m, IP54
60W E27
Värvus: galvaniseeritud metall
Kõrgus 2 m

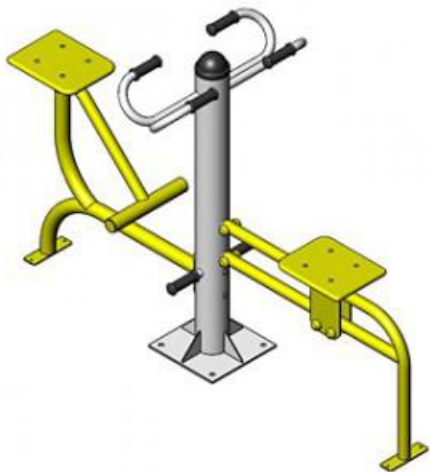

Led-Prožektor Urbino Led, 28W, IP66
Värvus: hall
Paigaldatakse tänavavalgusti otsa.

Tooted Hektor Light tootevalikust. Allikas:[WWW]

<http://www.hektor.ee/tootekategooria/valisvalgustid/> 25.05.2016/

Lisa 9. Virgestusala elemendid

Trenažöör

Kood: 7529

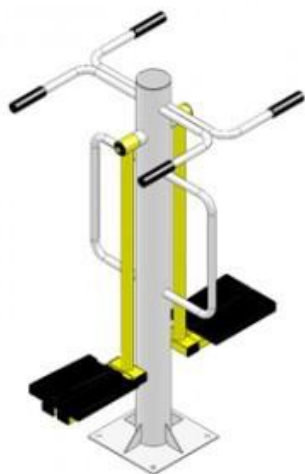
Mõõdud: L=0.80 x B=2.069 x H=1.23

Trenažöör

Kood: 7550

Mõõdud: L=0.88 x B=1.01 x H=1.46

Trenažöör

Kood: 7514

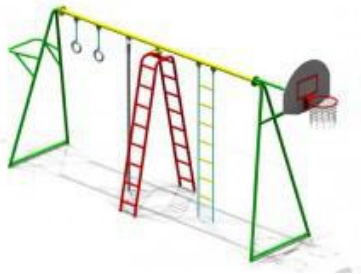
Mõõdud: L=1,16 x B=0,84 x H=1.53

Trenažöör

Kood: 7502

Mõõdud: L 1,94 x B 0,82 x H 1,9

Võimlemiskompleks korvpallilauaga

Kood: 6101

Mõõdud: L 6.58 x B 1.10 x H 1.85

Tooted Ksil tootevalikust. Allikas [WWW] <http://ksil.ee/ee/Toodang/>, 09.05.2016

Lisa 10. Inventari valik

Arena Meeting Point, Cell, Steel Seat

Kood: #8019564

Pikkus 4210 mm

Laius 650 mm

Toode Hags tootevalikust. Allikas [WWW] <http://www.hags.com/products/sport-and-fitness/8-meeting-points>, 09.05.2016

Aialaud pinkidega

Kood: 2605

Mõõdud: L 1,8 x B 1,6 x H 0,7

Toode Ksil tootevalikust.

Pargipink malmjalgadel (seljatoega)

Kood: 2307

Mõõdud: L 1,95 x B 0,685 x H 0,82

Toode Ksil tootevalikust.

SUMMARY

DESIGN PROJECT FOR KURESSAARE'S SMUULI DISTRICT'S RESIDENTIAL QUARTERS YARD.

Felika Nelis

Language: Estonian

Pages: 51

Projects: 6

Appindexes: 10

Schemes: 3

'Design project for Kuressaare's Smuuli district's residential quarters yard' is a work prepared by the author of this bachelor's thesis giving vision and solution to Smuuli residential quarter. In this thesis I have studied the historical evolution of the landscape, as a result I saw that Kuressaare flat by the relief. I studied a region associated planning and researches, the development of the history of the region. The development of this area has been same since the times of its beginning, the design has not developed into anything, as well as the inventory is obsolete. Due to the dendrological evaluation result, I have found that the green areas are in a good situation and felling plan does not need to be drawn up separately.

Design emphasis is placed on bringing different generations together, to provide a variety of opportunities for being outdoors. The purpose of this thesis set problems such as parking, lack of playgrounds, lighting has been resolved. The project solutions designed road network so that residents would have reasons to stay inside the courtyard. Solution is the desire to offer ideas for the development of the activities of housing associations, how to bring the courtyard design into today's living. The project solutions are offered by the off-premises solving techniques.

In summary, I believe that the design increases the value of the region and improves living conditions. I think that this region has a lot of possibilities and directions of development, thereby enhancing interaction between cooperative apartment and the city.

AUTORIDEKLARATSIOON

Deklareerin, et käesolev lõputöö, mis on minu iseseisva töö tulemus, on esitatud Tallinna Tehnikaülikooli diplomi taotlemiseks ning selle alusel ei ole varem taotletud akadeemilist kraadi ega diplomit.

Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, põhimõttelised seisukohad, kirjanduslikest allikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

Autor:

(Felika Nelis, 30.05.2016)

Üliõpilaskood: 130764BAAB

Töö vastab kehtivatele nõuetele.

Juhendaja:

(Tiina Tuulik, 30.05.2016)

Kaitsmisele lubatud: ”.....” 2015

TTÜ TK kaitsmiskomisjoni esimees:

.....(nimi, allkiri)

GRAAFILINE MATERJAL

Joonis 1. Kujundusplaan	M 1: 500
Joonis 2. Istutusplaan	M 1: 500
Joonis 3. Mänguväljaku plaan	M 1: 200
Joonis 4. Lõiked	M 1: 100
Joonis 5. Teede lõiked	M 1: 50
Joonis 6. Dendroloogiline hinnang	M 1: 1000

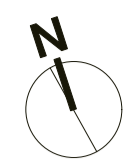
Eksplikatsioon

- ① Laste mänguväljak
- ② Virgestusala
- ③ Purskkaev
- ④ Grillimise ala
- ⑤ Puhkeala
- ⑥ Ol. olev skatepark
- ⑦ Noortevald
- ⑧ Laste mänguväljak
- P Pr. parkla

Tingmärgid

- Pr. ala piir
- Krundi piir
- Kortere lamu/korru selisus
- Pr. muruala
- Pr. asfaltkattega tee
- Pr. betoonkivisillutisega tee
- Pr. sõlmekattega tee
- Pr. parkla/ murukivi
- Pr. katend Playtop 'Nike'
- Pr. liivaala
- Pr. puukoore mults
- Pr. lillepeenar
- Ol. olev liivakast
- Pr. prügimaja
- Pr. kõrge valgustus
- Pr. madal valgustus
- Ol. olev haljastus/ leht-, okaspuu, põõsas
- Pr. leht-, okaspuu, põõsas
- Pr. pergolad
- Pink
- Pesukui vatuspost
- Prügikast

Koostaja: Felika Nelis Juhendaja: Tiina Tuulik	TTÜ TALLINNA KOLLEDŽ	Bakalaureusetöö	Leht / Lehti: 1/6
	Maastikuarhitektuur	Kujundusplaan	Mõõtkava: 1:500
Kuressaare Smuuli linnaosa elamukvartali õueala kujundusprojekt			

Taimmaterjali nimekiri

Okaspuud ja -põõsad

Must mänd	Pinus nigra	4 tk
Torkav kuusk	Picea pungens	11 tk
Mägimänd	Pinus mugo	10 tk
Harilik elupuu 'Smaragd'	Thuja occidentalis 'Smaragd'	55 tk
Mägimänd 'Minimops'	Pinus mugo 'Minimops'	6 tk

Püsigud

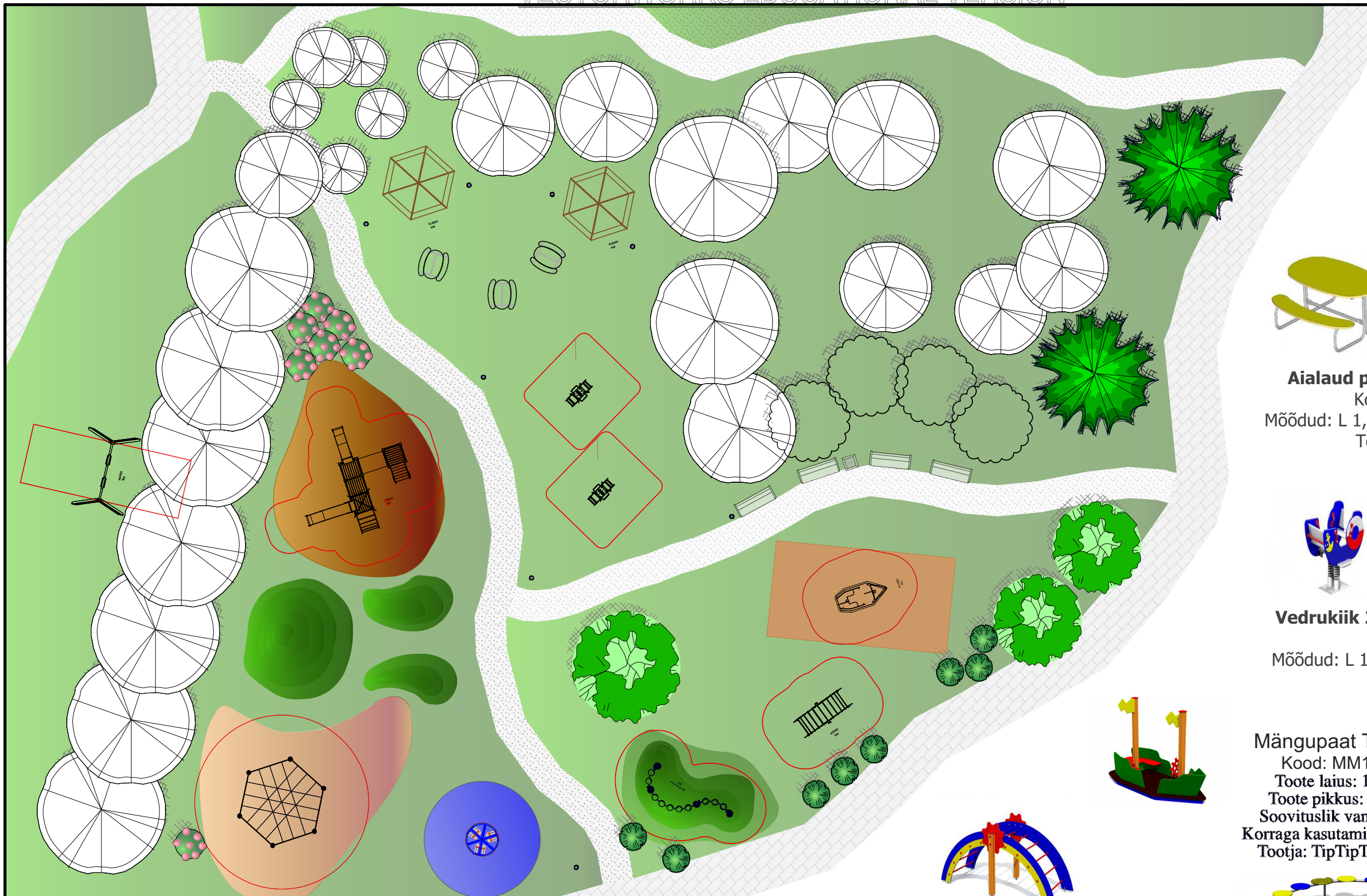
Harilik saialill	Calendula officinalis	Seemnesegu
Rukkilill	Centaurea cyanus	
Harilik kosmos	Cosmos bipinnatus	
Kalifornia läänemagun	Eschscholzia californica	
Kipslill	Gypsophila	
Harilik päevalill	Helianthus annuus	
Kivikilbik	Alyssum e. Lobularia maritima	
Mungalill	Tropaeolum majus	

Lehtpuud ja -põõsad

Harilik vaher 'Schwedleri'	Acer platanoides	10 tk
Harilik vaher 'Crimson Sentry'	Acer platanoides	13 tk
Harilik pärn 'Winter Orange'	Tilia cordata	3 tk
Pihlakas 'Dodong'	Sorbus aucuparia	1 tk
Iluõunapuu 'Prärie Fire'	Malus	3 tk
Tiivuline kikkapuu	Euonymus alatus	9 tk
Alpi kuslapuu	Lonicera alpinus	13 tk
Jaapani enelas 'Country Red'	Spiraea japonica	10 tk
Kaunis veigela 'Korea'	Weigela florida	13 tk
Põõsasmaran 'Daydown'	Potentilla fruticosa	9 tk

- tiivuline kikkapuu 9
- mägimänd 5
- torkav kuusk 1
- mägimänd 'Minimops' 6
- harilik vaher 'Crimson Sentry' 8
- harilik elupuu 'Smaragd' 33
- iluõunapuu 'Prärie Fire' 3
- mägimänd 3

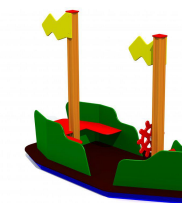
TTÜ TALLINNA KOLLEDŽ Koostaja: Felika Nelis Juhendaja: Tiina Tuulik	Bakalaureusetöö	Leht / Lehti: 2/6
	Istutusplaan	Möötkava: 1:500
Maastikuarhitektuur	Kuessaare Smuuli linnaosa elamukvartali õueala kujundusprojekt	

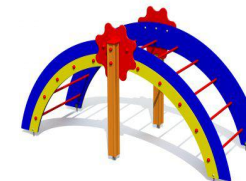
Aialaud pinkidega (laste)
 Kood: 2606
 Mõõdud: L 1,48 x B 1,21 x H 0,58.
 Tootja: Ksil

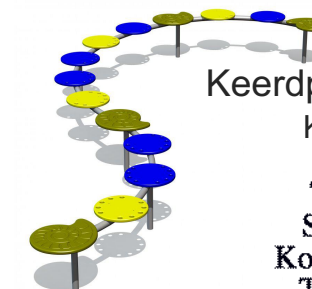
Vedrukiik 2-kohaline "Laevuke"
 Kood: 4122
 Mõõdud: L 1,15 x B 0.868 x H 0.888.
 Tootja: Ksil

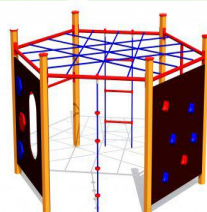
Mängupaat TOPU
 Kood: MM120
 Toote laius: 1.2m
 Toote pikkus: 2.4m
 Soovituslik vanus: 1+
 Korraga kasutamiseks: 3-6
 Tootja: TipTipTap OÜ

Ronila RAINBOW
 Kood: RS105
 Toote laius: 1.15m
 Toote pikkus: 2.8m
 Soovituslik vanus: 2+
 Korraga kasutamiseks: 2-4
 Tootja: TipTipTap OÜ

Keerdpoom WATER SNAKE
 Kood: PVP10 W MF
 Toote laius: 1.76m
 Toote pikkus: 4.56m
 Soovituslik vanus: 3+
 Korraga kasutamiseks: 14
 Tootja: TipTipTap OÜ

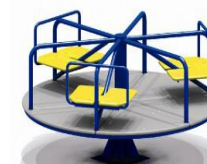
Ronila HEXAGON 2
 Kood: RS110-2
 Toote laius: 2.33m
 Toote pikkus: 2.65m
 Soovituslik vanus: 4+
 Korraga kasutamiseks: 6-12
 Tootja: TipTipTap OÜ

Mängulinnak ISABEL
 Kood: LM222
 Toote laius: 5.25m
 Toote pikkus: 5.45m
 Soovituslik vanus: 1+/4+
 Korraga kasutamiseks: 6-12
 Tootja: TipTipTap OÜ

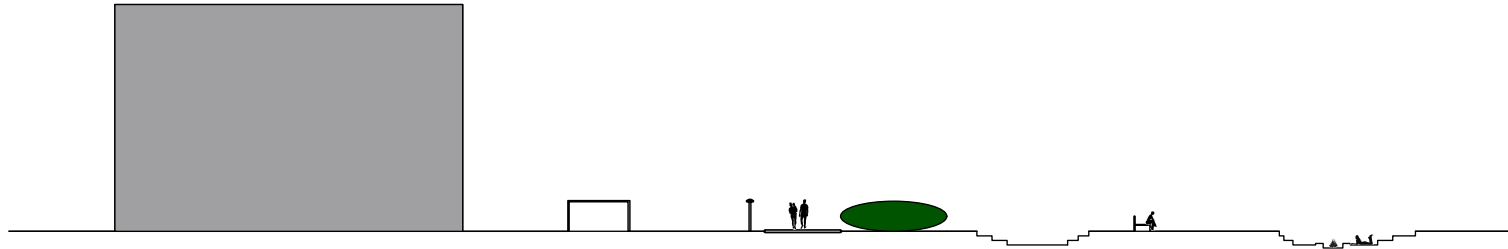
AMAZON kiik 2-kohaline
 Kood: AMK001
 Toote laius: 2.65m
 Toote pikkus: 3.83m
 Soovituslik vanus: 1+
 Korraga kasutamiseks: 2
 Tootja: TipTipTap OÜ

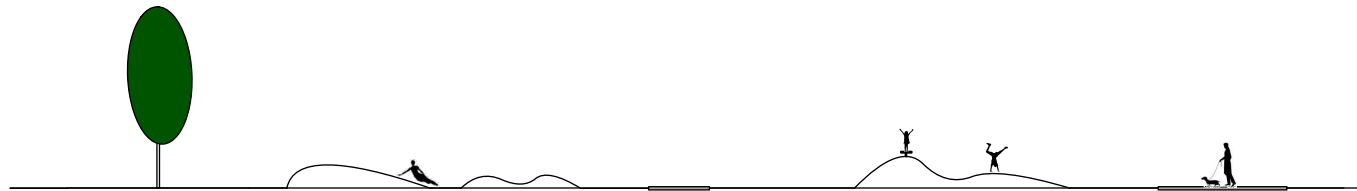
Karussell 6-kohaline istmetega
 Kood: 4192
 Mõõdud: D 1,6 x H 0,63
 Tootja: Ksil

TTÜ TALLINNA KOLLEDŽ		Bakalaureusetöö	Leht / Lehti: 3/6
Koostaja: Felika Nellis Juhendaja: Tiina Tuulik		Mänguväljaku joonis	Mõõtkaava: 1:200
Maastikuarhitektuur		Kuressaare Smuuli linnaosa elumukvartali õueala kujundusprojekt	

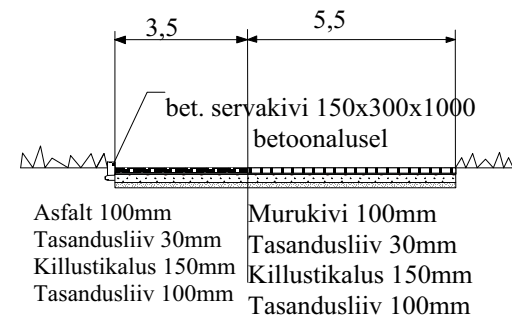
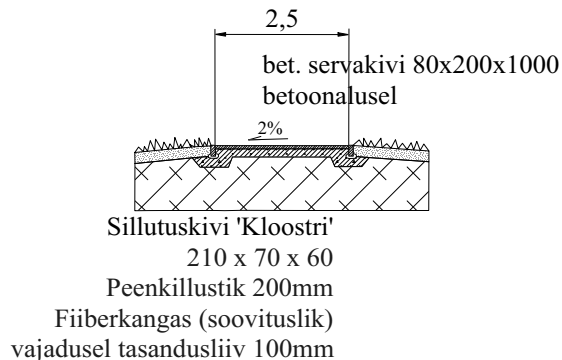
Lõige A - A

Lõige B - B

 TTÜ TALLINNA KOLLEDŽ	Bakalaureusetöö	Leht / Lehti: 4/6
	Koostaja: Felika Nelis Juhendaja: Tiina Tuulik	Lõiked
Maastikuarhitektuur		Kuressaare Smuuli linnaosa elamukvartali õueala kujundusprojekt

Märkused:

1. Betoonkivi- ja sõelmekattega aladel kasutada killustikalusena kivimaterjali segu, mis vastab "Teede projekteerimismid ja nõuded" lisa "Maantee projekteerimismid" tabelis 4.14 segu nr 6 terastikulisele koostisele.
2. Killustikaluse pinnal peab elastsusmoodul olema kõnniteel min $E = 140$ MPa, mänguväljakute alal min $E = 100$ MPa.
3. Killustikaluses kasutatava paekillustiku purunemiskindlus LA35 vastavalt "Killustikust katendikihtide ehitamise juhend" 2012-2 (Maanteeameti peadirektori käskkiri 30.04.12 nr 0167).
4. Dreenkihis kasutatava keskliiva filtratsioonimoodul vähemalt 1.0 m/ööp,
5. Täidete filtsatsioonimoodul vähemalt 0.5 m/ööp.
6. Tagasitäidete tihenduskoefitsent teede all vähemalt 0.98.
7. Olemasolev pinnas teekonstruktsioonide all tihendada tihenduskoefitsent vähemalt 0,94.

 TTÜ TALLINNA KOLLEDŽ		Bakalaureusetöö	Leht / Lehti: 4/5
Koostaja: Felika Nelis		Teede lõiked	Mõõtkava: 1:50
Juhendaja: Tiina Tuulik			
Maastikuarhitektuur		Kuressaare Smuuli linnaosa elamukvartali õueala kujundusprojekt	

Eksplikatsioon

- ① 3. väärtusklass (oluline)
- ② 4. väärtusklass (väheväärtuslik)
- Tamm, harilik
- Kuusk, torkav
- Kastan, hobu
- Pärn, lääne
- Pihlakas
- Lehis
- Poopuu
- Kask, aru
- Saar- vaher
- Sirel, harilik
- Vaher, harilik
- Kibuvits
- ✗ Likvideeritav puu

TTÜ TALLINNA KOLLEDŽ		Bakalaureusetöö	Leht / Lehti: 6/6
Koostaja: Felika Nells		Dendroloogiline plaan	Mõõtkaava: 1:1000
Juhendaja: Tiina Tuulik			
Maastikuarhitektuur		Kuressaare Smuuli linnaosa elamukvartali õueala kujundusprojekt	